

Yes, det er coolt: tilpasning til dansk

7. November 2018

Pia Jarvad

Dansk
Sprognævn

Morfologisk ortografisk tilpasning

- Hybrid vs. Direkte lån
- Adjektivbøjning
- Verbalbøjning
- Substantivbøjning
- Afledning på –(n)ing
- apostrofbrug
- Særskrivning/sammenskrivning

Tilpasning?

- Tilpasset, fx pamflet
- Utilpasset, fx pamphlet
- Neutral, fx job, web

Adjektiver

Adjektiver	Eksempel	Antal
Adled i foranstillet position	Flashy japaner greb pinden	10
Prædikativ position	Engelsk humor er crazy og absurd	2
Adled i efterstillet position	Trump light	6
Adjektiv brugt adverbielt	Så skal man på omgangshøjde digitalt	12

Adjektiver

■ MID

4	2	32	38
(10 %)	(5 %)	(84 %)	(100 %)

Tilpasset

Utilpasset

Neutral

I alt

■ MIN

65	5	96	166
39 %	3 %	58 %	100 %

Verber

Bøjningsform	Antal	Eksempel	Tilpasset morf	Neutral morf	Utilpasset morf
Imperativ	5	Book		5	
Infinitiv	27	Shoppe, skype	26	1	
Præsens	8	Scanner	8		
Præsens passiv	5	Printes	5		
Præteritum	4	Photobom bede	4		
Præt.partc.	21		21		
I alt			64	6	
I %			91 %	7 %	

Præteritum participium

	Tilpasset	Utilpasset	neutral
MID	100 %		
MIN	94 %	6 %	

Dobbeltkonsonant i verber

- Blogge
- Chatte

- 22 verber med denne mulighed i MID

- 100 % tilpasning i både MIN og MID

Substantiver, pluralis

MID	-er/-e/-erne	-s	I alt
antal	44	30	74
I %	59 %	41 %	100 %

MIN	Dansk bøjning	S-pluralis	I alt
antal	126	58	184
I %	68 %	32 %	100 %

Substantiver, *-ing/-ning* hvor *-ning* i dansk var forventet

MID	Tilpasset	Utilpasset (*-ning)	-ing (neutral)
antal	0	5	4
l %	0 %	56 %	44 %

MIN	Tilpasset	Utilpasset	neutral
antal	11	70	11
l %	12 %	76 %	12 %

Bindestreg og særskrivning

358 sms /551 sms	I alt MID/MIN	MID/MIN %
Ord med bindestreg	119 / 207	33 % / 38 %
Korrekte	79 / 48	22 % / 9 %
Ukorrekte	32 / 25	9 % / 2%
Tja, bumbum	8 / 0	2 % / 5 %
Ord med særskrivning	14 / 12	4 % / 2 %

Ortografisk tilpasning ved et udvalg af vokaler og konsonanter

”tilpassede importord hvor ortografien er blevet ændret så den svarer til den danske udtale”

Konsonanter: /c/, /ch/, /ck/ [k] og skrevet /k/
                         /c/ [s] og skrevet /s/
                         /gh/, /ph/ [f] og skrevet /f/
                         /x/ [ks]
                         /w/ [v]

vokaler

- MID: nørd: /e/ = /ø/, i 2 ex, resten utilpassede eller neutrale
- MIN: tourist: /ou/ = [u], i 2 ex, resten utilpassede eller neutrale

Sammenfatning af tilpasning

■ Adjektivbøjning	mindre tilpasning
■ Verbalbøjning	
■ Substantivbøjning, pl.	Mindre tilpasning
■ Afledning på –(n)ing	mere tilpasning
■ Apostrofbrug	
■ Bindestreg	øget korrekthed
■ Særskrivning	øget særskriv
■ Konsonanter	mindre tilpasning
■ Vokaler	det samme

bel	mpel	Tilpa sset	neut ral	utilp asse t		Tilpa sset	Neut ral	Utilp asse t	I	
/c/ [s]	Face book	100	0	0	30	4	0	96	215	
/c, ch, ck/ [k]	Scan ne/us b-stik	9	0	91	117	37	0	63	471	
/ch/ [tsj]	Chatt e			16		44	0	56	25	
/w/ [w]	Swa g		43		43		100		73	
/x/ [ks]	Brexi t	10		90	10					
/gh/ /ph/ [f]	Phon er	38		62	21	95		5	21	
		26	7	43		30	17	37		